

Międzynarodowa Deklaracja Zasad Etycznych w Fundraisingu

PRZEDMOWA

Fundraiserzy pracują na różnych obszarach, w wielu krajach i w różnych okolicznościach, ale wspólnie uznają pewne fundamentalne wartości i zasady: pracują by wprowadzać zmiany, pomagać innym i chronić to, co wartościowe, a przez to uczynić świat lepszym. Dla osiągnięcia tych celów fundraiserzy stale udoskonalają swoją pracę.

Celem Deklaracji Zasad Etycznych w Fundraisingu jest wspieranie rozwoju światowej wspólnoty fundraisingowej dążącej do odpowiedzialnego i przejrzystego gospodarowania funduszami i do skuteczności w działaniu. W tej Deklaracji pragniemy przedstawić to, co łączy nas w metodach wykonywania naszych zadań. W wielu krajach funkcjonują już zasady działalności fundraisingowej, a przesłaniem niniejszego dokumentu jest unifikacja światowej wspólnoty fundraisingowej poprzez stworzenie jednej, uniwersalnej deklaracji podstawowych zasad, których należy przestrzegać. Przyjęcie tej Deklaracji nie oznacza konieczności porzucenia dotychczas obowiązujących standardów i norm, lecz jest wyrazem dążenia do wspólnego rozumienia fundamentalnych norm fundraisingu na całym świecie.

Deklaracja ta, stosowana w różnych środowiskach kulturowych, może stanowić wskazówkę dla tych, którzy zaczynają przenosić sprawdzone wzorce na nowo rozwijające się rynki. Ukazuje również alternatywę dla tych lokalnych zwyczajów, które wymagają poprawy. Stosowanie tej Deklaracji będzie również sprzyjać rozwojowi wspólnego dobra, jakim jest społeczne zaufanie do organizacji pozarządowych i zniechęcać fundraiserów do szukania osobistych korzyści kosztem darczyńców.

W akapicie 5 Deklaracji słowa takie jak **będą** i **muszą** zostały użyte celowo dla wyrażenia bezwzględnego wymogu, a słowo **powinni** dla wyrażenia tego, co jest pożądaną normą w działaniach wszystkich organizacji popierających tę Deklarację. Fundraiserzy podlegają różnym systemom prawnym i muszą stosować się do tego systemu prawnego, w którym działają. Oczekuje się jednak, iż fundraiserzy przestrzegający zasad Deklaracji, będą stosować najbardziej rygorystyczną interpretację prawa i Kodeksu Etycznego ich własnego stowarzyszenia w odniesieniu do każdego działania, bez względu na fakt, jakiej jurysdykcji działanie to podlega.

PIĘĆ UNIWERSALNYCH ZASAD

Pięć ważnych zasad w działalności fundaisera to:

- Uczciwość:** Fundraiserzy powinni zawsze działać uczciwie i chronić zaufanie społeczne oraz dbać, aby ich darczyńcy i beneficjenci nie byli wprowadzani w błąd.
- Szacunek:** Fundraiserzy powinni zawsze działać z szacunkiem dla ich zawodu i ich organizacji oraz z szacunkiem dla darczyńców i beneficjentów.
- Konsekwencja:** Fundraiserzy będą działać w sposób jawny, mając na względzie zaufanie społeczne. Powinni ujawniać istniejące lub potencjalne konflikty interesów i unikać niewłaściwego postępowania w sferze osobistej i zawodowej.
- Empatia:** Fundraiserzy będą promowali dzieło, dla którego pracują i zachęcali innych do angażowania się w to dzieło oraz do stosowania tych samych zawodowych standardów. Powinni szanować prywatność, wolność wyboru i różnorodność we wszelkich jej formach.
- Przejrzystość:** Fundraiserzy powinni sporządzać przejrzyste sprawozdania ze swej pracy, prezentując w sposób dokładny i zrozumiały zasady gospodarowania darowiznami oraz poniesione koszty i wydatki.

STANDARDY DZIAŁALNOŚCI

Fundraiserzy podlegają różnym systemom prawnym i muszą stosować się do systemu prawnego, w którym działają. Oczekuje się jednak, iż Fundraiserzy przestrzegający standardów działalności, powinni przede wszystkim stosować się do najbardziej rygorystycznej interpretacji prawa i Kodeksu Etycznego ich własnego Stowarzyszenia w odniesieniu do każdego działania, bez względu na fakt, jakiej jurysdykcji działanie to podlega.

1. Odpowiedzialność fundraiserów odnośnie darowizn:

- Darowizny powinny być przyjmowane pod warunkiem, że są dobrowolne, zgodne z celami organizacji i nie powodują zbyt wysokich kosztów wynikających z przyjęcia darowizny.
- Fundusze będą wydawane w zgodzie z życzeniami darczyńcy, o ile darczyńca wyraził swoje życzenie w tym względzie.
- Fundusze nie będą zbierane dla osobistych korzyści finansowych fundraisera lub osób działających w organizacji, dla której fundraiser pracuje.
- Fundusze będą zbierane z uwagą i poszanowaniem wolnej woli darczyńcy, bez użycia nacisku, nękania, zastraszania lub przymusu.

2. Relacja z udziałowcami (darczyńcami, beneficjentami i pracodawcami).

- Fundraiserzy odpowiadają przed udziałowcami, w tym darczyńcami, beneficjentami i pracodawcami.
- Fundraiserzy będą respektować prawa darczyńców poprzez dostarczanie im aktualnych informacji o tym, jak darowizny zostają wykorzystane, oraz szanując prywatność i biorąc pod uwagę życzenia darczyńców w tym względzie.
- Fundraiserzy będą szanować beneficjentów i nie będą wykorzystywać takich technik fundraisingu, które mogłyby naruszyć ich godność.
- Fundraiserzy będą pracować z dostawcami lub pośrednikami według tych samych standardów, które obowiązują w ich organizacji. Dołożą wszelkich starań, aby uniemożliwić dostawcom uzyskiwanie nieuzasadnionych korzyści z tytułu współpracy z organizacją.

3. Odpowiedzialność za łączność, marketing i udostępnianie informacji.

- Fundraiserzy będą podawać do wiadomości publicznej jedynie te informacje, które są dokładne, prawdziwe i jednoznaczne oraz nie naruszają dobrego imienia i godności beneficjentów.
- Fundraiserzy nie będą podawali do wiadomości publicznej informacji sugerujących, że działalność fundraisingowa nie generuje kosztów administracyjnych. Fundraiserzy będą wyrażać swój sprzeciw wobec organizacji sugerujących, iż działalność fundraisingowa jest prowadzona bez kosztów administracyjnych.
- Fundraiserzy zapewnią rzetelność informacji dotyczących sposobów wykorzystywania zebranych funduszy i nie będą dopuszczać do niedoszacowania lub zawyżania tych wyliczeń.
- Fundraiserzy będą zawsze chronić dane osobowe i przestrzegać przepisów związanych z ochroną tych danych.
- Fundraiserzy będą kierować się zasadą, iż informacje dotyczące darczyńców zebrane przez organizację lub w jej imieniu będą przez nią przetwarzane zgodnie z ustawą o ochronie danych osobowych.
- Życzenia darczyńców dotyczące usunięcia ich danych z list i baz danych będą realizowane niezwłocznie.

4. Raporty z zarządzania, finanse i koszty fundraisingu.

- Fundraiserzy ręczą za to, że wszystkie transakcje związane ze zbieraniem funduszy oraz księgowanie i raporty, za które odpowiadają będą przejrzyste i jednoznaczne. Rozliczenie pracy fundraisera jest możliwe i wykonalne w każdym momencie.

- Będą oni zachęcali swoje organizacje do przedstawiania raportów księgowych według standardów narodowych i międzynarodowych.
- Fundraiserzy będą przedstawiali szczegółowe roczne raporty wszystkim udziałowcom w odpowiednim czasie, lub będą zachęcali swoje organizacje, aby to czyniły.
- Fundraiserzy będą ujawniać udziałowcom poniesione koszty fundraisingu oraz opłaty i inne wydatki, a także zasady rozporządzania nimi i umieszczania ich na lokatach.
- Ustalenia dotyczące wynagrodzenia fundraiseera będą ujawniane pracodawcom, darczyńcom i beneficjentom na każde żądanie.

5. Płatności i rekompensata.

- Fundraiserzy będą pracować w charakterze wolontariuszy lub będą otrzymywać pensje albo inne z góry określone wynagrodzenie. Fundraiserzy nie powinni zgadzać się na wynagrodzenie ani prowizje oparte na obliczaniu procentu od zebranych funduszy.
- Niedopuszczalnym jest przyjmowanie przez fundraiserów korzyści finansowych w wyniku decyzji, jakie podejmują w imieniu organizacji.
- Zawierając umowy lub transakcje z dostawcami dóbr i usług, fundraiserzy nie będą oczekiwać ani przyjmować od nich wynagrodzenia, gotówką ani w żadnej innej formie.
- Kryteria określające wynagrodzenie za działalność fundraiseera muszą zostać uzgodnione wcześniej i nie powinny być oparte na procentach od zebranych funduszy.

6. Zgodność z prawem narodowym.

- Fundraiserzy nie będą podejmować współpracy, jeśli organizacje, dla których pracują nie będą działały zgodnie z prawem cywilnym, karnym, handlowym, narodowym lub międzynarodowym.
- Fundraiserzy nie będą angażować się w działalność będącą w konflikcie z prawem narodowym i międzynarodowym. Będą unikali jakiegokolwiek podejrzenia o czyny karalne lub o nieprofesjonalne zachowanie.

Tytuł oryginału: *International Statement of Ethical Principles in Fundraising*

Dokument został uchwalony 16.10.2006 przez przedstawicieli organizacji fundraisingowych z 24 państw podczas IV Międzynarodowego Szczytu Fundraisingu w Noordwijkerhout, w Holandii.

Tłumaczenie: Dorota Bańko

Redakcja: Robert Kawałko, Danuta Bień

Rozpowszechnianie: Polskie Stowarzyszenie Fundraisingu

Wszelkie prawa zastrzeżone